

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษามีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน หมู่บ้านชุมชนสำโรง ตำบลหนองแสง อำเภอบึงสามพัน จังหวัดมหาสารคาม ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน โดยผู้ศึกษามีวิธีการดำเนินการดังนี้

ประชากร

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ประชาชนที่เป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้านของหมู่บ้านชุมชนสำโรง ตำบลหนองแสง อำเภอบึงสามพัน จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 248 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 พฤษภาคม 2554 จากการสัมภาษณ์ผู้ใหญ่บ้านชุมชนสำโรง)

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนของประชากรที่เป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้านชุมชนสำโรง ตำบลหนองแสง อำเภอบึงสามพัน จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามประเภท ดังนี้

จำแนกตาม	แยกเป็น	จำนวนประชากร	ร้อยละ
เพศ	ชาย	79	31.9
	หญิง	169	68.1
	รวม	248	100.0

จำแนกตาม	แยกเป็น	จำนวนประชากร	ร้อยละ
อายุ	18 – 25 ปี	4	1.6
	26 – 35 ปี	56	22.6
	36 – 45 ปี	65	26.2
	46 – 55 ปี	69	27.8
	56 ปีขึ้นไป	54	21.8
	รวม	248	100.0
อาชีพ	รับราชการ	18	7.3
	ค้าขาย	63	25.4
	รับจ้างทั่วไป	65	26.2
	ทำการเกษตร	75	30.2
	อื่นๆ	27	10.9
		รวม	248
ระดับการศึกษา	ต่ำกว่า ป.6	5	2.0
	ป.6 – ม.3	128	51.6
	ม.6	90	36.3
	ปริญญาตรี	25	10.1
		รวม	248
ตำแหน่งในการบริหารงาน	คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน	15	6.0
	สมาชิกกองทุน หมู่บ้าน	233	96.0
		รวม	248

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือ

การศึกษาในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่สร้างขึ้นจากการศึกษา แนวคิดทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยข้อคำถามได้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์และขอบเขตในการศึกษา และแบ่งเป็นคำถาม โดยสร้างขึ้นเองจากกรอบแนวคิด โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และตำแหน่งในการบริหารงาน จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านชุมชนสำโรง โดยใช้แนวคิดการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน 4 ด้าน ของโคเฮน และอัฟฮอฟ มาใช้ประกอบในการศึกษา ซึ่งเป็นคำถามแบบปลายเปิด มีจำนวน 20 ข้อ แบ่งเป็น ดังนี้

1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ จำนวน 4 ข้อ
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนบริหารงาน จำนวน 5 ข้อ
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากการบริหารงาน
จำนวน 6 ข้อ
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของประชาชนหมู่บ้านชุมชนสำโรง ตำบลหนองแสงอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เป็นคำถามแบบปลายเปิด จำนวน 4 ข้อ

วิธีการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้ศึกษาได้จัดทำเครื่องมือขึ้นเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องศึกษา
2. กำหนดกรอบแนวคิดและเนื้อหาของแบบสอบถามตามนิยามศัพท์เฉพาะของการศึกษา นำมาใช้เป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม

3. นำร่างแบบสอบถามเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ และความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม เนื้อหาของดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC : Index of congruence) โดยใช้สูตรดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{n}$$

เมื่อ R แทน คะแนนระดับความสอดคล้องที่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน
ประเมินในแต่ละข้อ

n แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ประเมินความสอดคล้องในข้อนั้น

เกณฑ์ในการตรวจพิจารณาข้อคำถาม ดังนี้

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ

แล้วนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC ตามสูตร

ผลที่ได้คือ ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.66 – 1.00 ทุกข้อ ข้อคำถามใช้ได้ทุกข้อ

ซึ่งผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ได้แก่

1. นางสาวรุ่งอรุณ ทุมมาลา วุฒិการศึกษ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงสะอาด อำเภอพยัคฆ-ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2. นางสาวทิพสุดนธ์ ปทุมพร วุฒิการศึกษ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคอนหวาน ตำบลคอนหวาน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

3. นายไพศาล แก้วอาจ วุฒิการศึกษ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ตำแหน่ง ปลัดเทศบาลตำบลแกลดำ อำเภอแกลดำ จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม

4. นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาทำการตรวจสอบ เสนอแนะ ปรับปรุงแก้ไข เพื่อความเหมาะสมและความถูกต้องของแบบสอบถาม

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try - out) กับกลุ่มตัวอย่างของผู้ที่เป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ของชุมชนขวัญปทุม จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรตัวอย่าง วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .9525
6. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วจัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์และนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนของการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
2. ประสานกับผู้ใหญ่บ้านเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับประชากรในหมู่บ้าน ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 4 เดือน
3. แจกแบบสอบถามให้ประชากร จำนวน 248 ชุด ได้กลับคืนมา 248 ชุด
4. ผู้ศึกษาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกชุด พบว่าสมบูรณ์มีความน่าเชื่อถือ
5. นำแบบสอบถามที่ถูกต้องเรียบร้อย มาลงรหัสตามที่กำหนดไว้ล่วงหน้าสำหรับแบบสอบถามชนิดปลายปิด ส่วนคำถามชนิดปลายเปิด ผู้ศึกษานำมารวบรวมจัดหมวดหมู่ความถี่ในแต่ละประเด็น
6. รวบรวมแบบสอบถาม นำไปประมวลผลทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาเก็บแบบสอบถามที่ประชากรตอบแล้ว ผู้ศึกษาได้ดำเนินการดังนี้

1. นำแบบสอบถามในตอนที่ 2 มาให้คะแนนแต่ละข้อ โดยผู้ศึกษาได้นำคะแนนที่ได้เทียบเกณฑ์ค่าเฉลี่ยได้เป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด	กำหนดให้ 5 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมมาก	กำหนดให้ 4 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง	กำหนดให้ 3 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมน้อย	กำหนดให้ 2 คะแนน

